

Základná škola, Dargovských hrdinov 19, 066 68 Humenné

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
ISCED 1 a ISCED 2**

Názov ŠkVP: Škola pre život

Motto školy:

„Ked' chceme byť múdri a s nami celý svet, učme ľudí. Učiť nie aby sme učili, ale aby vedeli. Vedieť nie aby vedeli, ale aby priložili ruku k činu.“

Ján Amos Komenský

Humenné, 31.8.2022

Mgr. Adriana Bodová
riaditeľka školy

www.zshu.sk
skola@zshu.edu.sk

tel.: 057/776 31 59

fax.: 057/776 31 59

Mgr. Alena Alexovičová
zástupkyňa riaditeľa
pre primárne vzdelávanie

Mgr. Miroslav Alexovič
zástupca riaditeľa
pre nižšie stredné vzdelávanie

Úvod - Všeobecné údaje

Predkladateľ programu

Názov školy:

Adresa:

IČO:

Riaditeľka školy:

Koordinátor pre tvorbu:

Ďalšie kontakty – fax/tel.:

email : skola@zshu.edu.sk

Základná škola

Dargovských hrdinov 19, Humenné

35520078

Mgr. Adriana Bodová

Mgr. Alena Alexovičová, Mgr. Miroslav Alexovič

057/ 7763159,

skola@zshu.edu.sk

Zriaďovateľ školy

Názov:

Mesto Humenné

Adresa:

Mestský úrad, Kukorelliho 34, Humenné

Kontakty:

tel.: 057/7752667

Názov vzdelávacieho programu:

Škola pre život

Použité ŠVP:

ISCED 1 a ISCED 2

Kód a názov odboru štúdia:

ISCED 1 - primárne vzdelávanie

ISCED 2 - nižšie stredné vzdelávanie

Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu:

ISCED 1 - primárne vzdelávanie

ISCED 2 - nižšie stredné vzdelávanie

Všeobecné údaje:

Dĺžka štúdia:

ISCED 1 - 4 roky

ISCED 2 - 5 rokov

Forma výchovy a vzdelávania:

denná

Druh školy:

štátna

Vyučovací jazyk:

slovenský jazyk

Platnosť dokumentu:

Dátum platnosti 01. 09. 2022

Dátum vydania 01. 09. 2022

Revidovanie a platnosť Školského vzdelávacieho programu

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zameranie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť od	1.9.2022	
Revidovanie	1.9.2023	Školské učebné plány Poznámky k rámcovým učebným plánom Vzdelávanie žiakov so ŠVVP
Platnosť od	1.9.2023	
Revidovanie		

Prehľad skratiek použitých v školskom vzdelávacom programe

Názvy vyučovacích predmetov a prierezových tém:

- ANJ Anglický jazyk
CUJ Cudzí jazyk
KCJ Konverzácia v CJ
SJL Slovenský jazyk a literatúra
CPT Tvorivé čítanie a písanie
HRM Hravá matematika
DEJ Dejepis
FYZ Fyzika
RUJ Ruský jazyk
HUV Hudobná výchova
CHE Chémia
CSJ Cvičenia zo slovenského jazyka
INF Informatika
MAT Matematika
NEJ Nemecký jazyk
OBN Občianska náuka
NBV Náboženská výchova
ETV Etická výchova
OHT Obohatenie
DOV Dopravná výchova
PDA Prírodoveda
BIO Biológia
SEM Seminár z matematiky
TSV Telesná a športová výchova
FIG Finančná gramotnosť
TFP Tvorba projektu
IKP Práca s informáciami a komunikácia
GEG Geografia
THD Technika

- PVC Pracovné vyučovanie
- VYV Výtvarná výchova
- THF Triednická hodina
- VMR Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- RPZ Rozvoj pohybových zručností
- RVA Rozvíjanie komunikačných schopností a sociálnych zručností

Úvod - Všeobecné údaje.....	2
Revidovanie a platnosť Školského vzdelávacieho programu.....	3
Prehľad skratiek použitých v školskom vzdelávacom programe.....	4
1. Ciele výchovy a vzdelávania.....	9
Strategické ciele školy.....	9
Ďalšie ciele.....	9
Poslanie výchovy.....	10
Ciele pre ISCED 1.....	11
Ciele pre ISCED 2.....	11
Zameranie školy.....	11
2. Stupeň vzdelania.....	12
Stupeň vzdelania ISCED 1.....	12
Stupeň vzdelania ISCED 2.....	12
3. Profil absolventa.....	12
Profil absolventa ISCED 1.....	12
Profil absolventa ISCED 2.....	13
4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy.....	14
Vzdelávacie oblasti ISCED 1.....	14
Jazyk a komunikácia.....	14
Matematika a práca s informáciami.....	15
Človek a príroda.....	15
Človek a spoločnosť.....	15
Človek a hodnoty.....	16
Človek a svet práce.....	16
Umenie a kultúra.....	17
Zdravie a pohyb.....	17
Prierezové témy.....	18
Osobnostný a sociálny rozvoj.....	18
Výchova k manželstvu a rodičovstvu.....	19
Environmentálna výchova.....	19
Mediálna výchova.....	19
Multikultúrna výchova.....	20
Regionálna výchova a ľudová kultúra.....	20
Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke.....	21
Ochrana života a zdravia.....	21
Vzdelávacie oblasti ISCED 2.....	22
Jazyk a komunikácia.....	22
Matematika a práca s informáciami.....	23
Človek a príroda.....	23
Človek a spoločnosť.....	24
Človek a hodnoty.....	24

Človek a svet práce.....	25
Umenie a kultúra.....	25
Zdravie a pohyb.....	26
Prierezové témy.....	26
Osobnostný a sociálny rozvoj.....	26
Výchova k manželstvu a rodičovstvu.....	27
Environmentálna výchova.....	27
Ochrana života a zdravia.....	29
Začlenenie prierezových témy do vyučovacích predmetov v jednotlivých ročníkoch...	30
5. Vzdelávacie štandardy.....	34
6. Rámcové učebné plány.....	36
Rámcový učebný plán pre pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským.....	36
Rámcový učebný plán pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským.....	37
Rámcový učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (s mentálnym postihnutím) pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 01/09/2016.....	38
7. Školské učebné plány pre školský rok 2023/2024.....	40
1. stupeň - šk. rok 2023/2024.....	40
Školský učebný plán pre triedu so všeobecným zameraním.....	40
Školský učebný plán pre triedu so všeobecným intelektovým nadaním.....	41
Školský učebný plán pre triedu s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka.....	42
2. stupeň - šk. rok 2023/2024.....	43
Školský učebný plán pre triedu so všeobecným zameraním.....	43
Školský učebný plán pre triedu so všeobecným intelektovým nadaním.....	44
Školský učebný plán pre triedu s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov.....	45
Poznámky k rámcovým učebným plánom.....	46
8. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.....	50
Individuálny vzdelávací program žiakov so ŠVVP.....	51
Špecifická hodnotenia vzdelávacích výsledkov.....	51
Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.....	52
Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.....	53
Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním.....	54
9. Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka.....	55
10. Formy výchovy a vzdelávania.....	55
11. Vyučovací jazyk.....	55
12. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov.....	55
13. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov.....	56
14. Školský výchovný program pre školský klub detí.....	59
Vlastné ciele a poslanie výchovy.....	59
Ciele výchovy.....	59
Poslanie školského klubu detí.....	60
Formy výchovy a vzdelávania.....	62

Vzdelávacia oblasť.....	63
Spoločensko-vedná oblasť.....	63
Pracovno-technická oblasť.....	63
Prírodovedno-environmentálna oblasť.....	64
Esteticko-výchovná oblasť.....	64
Telovýchovná oblasť.....	64
Výchovné štandardy.....	64
Hodnotenie detí v školskom klube detí.....	65

1. Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom školy je zabezpečiť optimálnu podporu rozvoja všetkých individuálnych vlnô každého jednotlivého dieťaťa. V praxi sa musia pedagógovia zameriť nielen na nadané a úspešné deti, ale vytvoriť podmienky aj pre deti znevýhodnené, a tým obmedziť počet frustrovaných a neúspešných detí (rôzne metódy a formy práce nielen v priamom vzdelávacom procese, ale aj podpornými aktivitami formou klubovej činnosti, mimoškolskými aktivitami).

Strategické ciele školy

- postupne pracovať na ŠkVP rozvíjať ho a prispôsobovať podmienkam školy a podľa požiadaviek doby a rodičov,
- vyhľadávať, rozvíjať a podporovať deti s intelektovým nadaním a pripravovať ich na rôzne súťaže, logické olympiády a logické sústredenia,
- monitorovať úroveň vzdelávacích výsledkov žiakov, vykonávať podrobnejšiu analýzu a prijať účinné opatrenia,
- venovať sa rozvoju čitateľskej a finančnej gramotnosti, rozvoju kľúčových kompetencií,
- rozvíjať kultúrne a národné hodnoty, vlastenectvo a občiansku zodpovednosť, rozvíjať komunikáciu v štátnom jazyku,
- vytvoriť pre žiakov prostredie s informačnými a komunikačnými technológiami pre využitie vo vedomostnej spoločnosti,
- rozvíjať a podporovať aktivity žiakov v záujmových útvaroch a záujmových krúžkoch,
- poskytovať mnohostrannú starostlivosť deťom zo sociálne znevýhodneného a zanedbaného prostredia a podporovať ich školskú úspešnosť
- integrovať žiakov so špeciálno-vzdelávacími potrebami do bežných tried,
- neustále skvalitňovať konzultačné služby pre žiakov a rodičov,
- v školskom klube detí a školskom stredisku záujmovej činnosti napomáhať rozvoju práce s IKT, čitateľskej gramotnosti a rozvoja kompetencií, kreativity, telesnej a rozumovej vyspelosti žiakov,
- pri vyučovaní využívať prvky, ktoré podporujú samostatnosť, zodpovednosť a spoluprácu pri vzdelávaní žiakov,
- pri získavaní žiakov spolupracovať s materskými školami mesta a okolitých obcí, zvyšovať atraktivitu školy,
- umožniť prístup k informáciám rodičom – webová stránka školy, IZK, triedne aktívy, plenárne schôdze, rada školy, rada rodičov, školský časopis, konzultácie, osobné stretnutia.

Ďalšie ciele

- na vyučovaní jednotlivých predmetov rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým s ohľadom na kľúčové kompetencie, využívať prvky, ktoré podporujú samostatnosť, zodpovednosť a spoluprácu pri vzdelávaní detí (prvky Daltonského plánu),
- vo výučbe nejazykových predmetov zavádzat metódu CLIL (postupne od 1. ročníka pri zohľadnení úrovne žiakov),
- preferovať zážitkovú metódu s dôrazom na sebareflexiu a sebapoznanie, projektovú metódu, prvky dramatickej výchovy a tvorivých hier nielen pri osvojovaní vedomostí, ale aj

- na rozvíjanie prosociálnych vzťahov, sebahodnotenie žiakov využívať ako motiváciu na zlepšenie vlastných výsledkov,
- na minimalizáciu rizikového správania žiakov v školskom prostredí poskytnúť viaceré možnosti trávenia prestávok pre žiakov - možnosť športu v priestoroch školy (stolný tenis, loptové hry), rozhlas - relácie a hudba, relaxačné a čitateľské kútky, možnosť využitia spoločenských hier, pripojenia na internet, miestnej a školskej knižnice,
 - na elimináciu negatívnych vplyvov prostredia vytvárať záujmové krúžky na podporu zmysluplného využívania voľného času detí,
 - ponúknutú rodičom konštruktívnu spoluprácu napr. realizovaním konzultačno–poradenských popoludní - riešiť spoločne vyskytujúce sa nedostatky a problémy v neformálnom prostredí (napr. školská knižnica – posedenie pri čaji, káve...),
 - angažovať rodičov ako dobrovoľných pracovníkov – vedúcich krúžkov, pri obnove a estetizácii prostredia školy, tvorivých dielní s rodičmi,
 - podporovať aktívnu participáciu a angažovanosť samotných žiakov v otázkach života školy prostredníctvom Žiackeho parlamentu, opäťovne vytvoriť Peer skupiny na peer mediácie, na pomoc pri riešení problémového správania žiakov školy (úloha pre psychológa a koordinátora prevencii),
 - pokračovať v spolupráci s CPPPaP a ďalšími odborníkmi, ktorí poskytnú odborné poradenstvo pre pedagogických a odborných zamestnancov.

Poslanie výchovy

Budeme sa snažiť, aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, vedeli ich vždy správne použiť, rozvíjali svoje spôsobilosti, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu. Našim cieľom bude:

- vytvoriť všetkým žiakom podmienky na rozvoj kritického a tvorivého myslenia a účinného riešenia problémov,
- formovať u žiakov zdravý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch s dôrazom na komunikatívnosť, rešpektujúc individuálne schopnosti každého žiaka,
- zabezpečiť rozvoj klúčových kompetencií vymedzených expertmi Rady Európy ako 39 klúčových kompetencií pre Európu,
- zabezpečiť podmienky na vzdelávanie žiakov so ŠVVP,
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v oblasti IKT,
- rozvíjať vytrvalosť a schopnosť kooperatívne pracovať v tíme,
- rozvíjať schopnosť sebamotovácie k celoživotnému vzdelávaniu,
- rozvíjať individuálne schopnosti žiakov v mimoškolskej záujmovej činnosti,
- vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí,
- vytvárať u žiakov základy gramotnosti prostredníctvom rozvíjania klúčových kompetencií,
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viest' žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa.

Ciele pre ISCED 1

V ročníkoch primárneho vzdelávania sa vyvážene venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov.

Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotnosti prostredníctvom rozvíjania klúčových kompetencií,
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia,
- viest' žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa,
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie,
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov,
- viest' žiakov k zodpovednému aktívному prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia,
- viest' žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Ciele pre ISCED 2

Vo vzdelávaní nižšieho stredného vzdelávania základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie,
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov,
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania,
- viest' žiakov k využívaniu efektívnych stratégii učenia sa (učiť sa učiť),
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvíjať svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní,
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka,
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu,
- viest' žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Zameranie školy

V súčasnosti škola profiluje ako škola pre všeobecne intelektovo nadaných žiakov a so zameraním na cudzie jazyky, avšak vzdelanie poskytuje aj žiakom v triedach so všeobecným zameraním.

Výchovno - vzdelávaciu činnosť a podporu rozvoja ich klúčových kompetencií, sociálnych kompetencií a zručností vhodne dopĺňajú implementované inovatívne metódy. V rámci vyučovacieho procesu sa snažíme plne nasadzovať problémové, projektové vyučovanie a

bádateľsky orientované vyučovanie, ktoré žiakom poskytujú priestor pre ich aktívnu činnosť. Medzipredmetové prepojenie sa znažíme podporovať postupným zavádzaním koncepcie STEM, STEAM, metódy CLIL a rovesníckeho vyučovania “Peer to peer”.

Výchovno - vzdelávaciu činnosť a rozvoj základných kompetencií žiakov podporujeme a rozvíjame aj prostredníctvom zapojenia sa do rôznych projektov na národnej a medzinárodnej úrovni, ktorých realizácia prináša škole nielen materiálne zabezpečenie, ale aj zaradenie sa do siete európskych škôl, rozširuje priestor pre žiakov a ich budúcu profesijnú profiláciu a zaradenie sa na trhu práce a pedagógom poskytuje získavanie a výmenu pedagogických skúseností a “dobrej praxe”.

2. Stupeň vzdelania

Stupeň vzdelania ISCED 1

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy, žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Stupeň vzdelania ISCED 2

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

3. Profil absolventa

Profil absolventa ISCED 1

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať,

- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnuť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciam a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote,
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovskyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Profil absolventa ISCED 2

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebavzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou,
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka,
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia,
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život,
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia,
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine,
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote,
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti,
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti,
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných,

- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte. Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

4. Vzdelávanie oblasti a prierezové témy

Vzdelávanie oblasti ISCED 1

Vzdelávanie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Tab. 1 Vzdelávanie oblasti a príslušné predmety pre ŠkVP pre 1. stupeň základnej školy

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA CUDZÍ JAZYK úroveň A1 – anglický TVORIVÉ ČÍTANIE A PÍSANIE
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA HRAVÁ MATEMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	PRVOUKA VLASTIVEDA OBOHATENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO: Katalícka cirkev , Pravoslávna cirkev
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARŇA VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a anglický cudzí jazyk. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu

jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti.

Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennej živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, trénovania počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným vytváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie,

historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všimajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesuálnu stránku objavovania a skumania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť. Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávanie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálné ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v pôvodne voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova/náboženstvo. Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov. Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet pomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflekтуje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiám a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce. Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Poznajú a používajú technické materiály,

konštruuujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblast' vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie. V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklonky k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosť na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblast' poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využiteľných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblast' sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

Prierezové témy

Rýchlo sa meniacia realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odrazit aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami. V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelínajú sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným,
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií,
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej,
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce,
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce,
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií,
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štátia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispiet' k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti,
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoucou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispiet' k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie,
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody,
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia,
- poznal a vyberal konkrétnie možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia,
- podielal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia,
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne

zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégie zaobchádzania s rôznymi druhami médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosť na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispiet' k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti,
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov,
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov,
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícii sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispiet' k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti,
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry,
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu,
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou tému Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä pravouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia

prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesuálnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu,
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine,
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni,
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...),
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viest' žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciach. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier.

Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie,
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane,

- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci,
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode,
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Vzdelávanie oblasti ISCED 2

Tab. 2 Vzdelávanie oblasti a príslušné predmety pre ŠkVP pre 2. stupeň základnej školy

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA , CUDZÍ JAZYK úroveň A1 -nemecký , úroveň A2 - anglický KONVERZÁCIA V CUDZOM JAZYKU CVIČENIA ZO SLOVENSKÉHO JAZYKA PRÁCA S INFORMÁCIAMI A KOMUNIKÁCIA
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA SEMINÁR Z MATEMATIKY
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA CHÉMIA BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS GEOGRAFIA OBČIANSKA NÁUKA REGIONÁLNA VÝCHOVA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO: Katolícka cirkev , Pravoslávna cirkev
ČLOVEK A SVET PRÁCE	TECHNIKA TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
UMENIE A KULTÚRA	HODOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARŇA VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaniu oblast Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra) a cudzie jazyky. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových

prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorennejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Matematika a práca s informáciami

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety matematika a informatika, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť. Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi fyzika, chémia, biológia, geografia, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

Človek a spoločnosť

Vzdelávaciu oblast' Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety dejepis, geografia s jej humánnou zložkou a občianska náuka spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach.

Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národom Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regionoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajinie, v ktorej žijú. Vzdelávacia oblast' otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálné ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti. Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v pôvinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova/náboženstvo. Predmet etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov voči negatívnym sociálnopatologickým či amorálnym vplyvom. Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet pomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a

dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiám a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

Vzdelávacia oblast Človek a svet práce zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce. Predmet technika je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia. Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhотовovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií. Podľa svojich podmienok (materiálno-technických a personálno-odborných) škola môže v predmete technika vyučovať tematický celok ekonomika domácnosti, ktorý obsahuje témy: plánovanie a vedenie domácnosti, svet práce, domáce práce a údržba domácnosti, ručné práce, rodinná príprava, pestovateľské práce a chovateľstvo. Vzdelávacia oblast Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

Umenie a kultúra

Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom predmetov výtvarná výchova a hudobná výchova. Vzdelávacia oblast vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné posteje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity. Formujú sa multikultúrne a komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a

zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahradza dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnosti a názorovej samostatnosti. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom telesná a športová výchova, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využiteľnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus. Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

Prierezové témy

Rýchlo sa meniaca realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových témy sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami. V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich

osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným,
- optimálne usmerňoval vlastné správanie,
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce,
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií, rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štátia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti,
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva,
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomicke a sociálne
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie,
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí,

- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...),
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach,
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu,
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom; • aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy Mediálna výchova je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplné využívať médiá. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhami médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispiet' k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti,
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplnie,
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov,
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznał mediálne spracovanú realitu,
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznašanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva. S prierezovou téμou Multikultúrna výchova úzko súvisí regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie

tradícii je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – výtvarná výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispeť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti,
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry,
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu,
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí,
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Ochrana života a zdravia

Prierezová téma Ochrana života a zdravia sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín väčšinou na jeseň a jar. Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispeť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie,
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane,
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc,
- mal možnosť cielavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciach,
- orientoval sa pri pohybe a pobytu v prírode.

Začlenenie prierezových tém do vyučovacích predmetov v jednotlivých ročníkoch

1. stupeň

Tematický okruh prierezovej témy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Osobnostný a sociálny rozvoj				
OSOBNOSTNÝ ROZVOJ				
Rozvoj schopnosti a poznania	Integruje sa do všetkých predmetov			
Sebapoznávanie a sebaúcta	ETV, PDA	ETV, PDA	ETV, PDA	ETV, PDA, SJL
Psychohygiena	SJL, TEV, HUV, VYV	SJL, TEV, HUV, VYV	SJL, TEV, HUV, VYV,	SJL, TEV, HUV, PVC
Kreativita	VYV, HUV, MAT	VYV, HUV, HRM, MAT, TCP	Integruje sa do všetkých predmetov	Integruje sa do všetkých predmetov
SOCIÁLNY ROZVOJ				
Poznávanie ľudí	SJL, MAT, PDA	SJL, MAT, HRM, PDA, VLA	SJL, MAT, HRM, PDA, VLA, ETV	SJL, MAT, HRM, PDA, VLA, ETV, NBV
Medziľudské vzťahy	ETV, SJL, NBV	ETV, SJL, NBV, VLA	ETV, SJL, PDA, NBV, VLA	TEV, SJL, PDA, NBV, VLA
Komunikácia	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
MORÁLNY ROZVOJ				
Riešenie problémov a rozhodnutí	Vhodne vo všetkých predmetoch			
Hodnoty, postoje a etika	ETV, NBV, PDA,	ETV, NBV, PDA,	ETV, NBV, PDA	ETV, NBV, SJL, PDA, VLA
Multikultúrna výchova				
Kultúrne diferenciácie	SJL, PDA	SJL, ANJ, VLA, PDA	SJL, ANJ, VLA	SJL, ANJ, VLA,
Medziľudské vzťahy	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Tolerancia	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Regionálna výchova				
Môj rodný kraj	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety

Objavujeme Slovensko	SJL, PDA, VYV	PDA, VLA, SJL	PDA, VLA, SJL	PDA, VLA, SJL
Tradičná ľudová kultúra	SJL, PDA, VYV	SJL, PDA, VYV, VLA	PDA, VLA, SJL, VYV	PDA, VLA, SJL, VYV
Environmentálna výchova				
Ekosystémy	PDA	PDA ,VLA	PDA, VLA	PDA, VLA
Základné podmienky života	PDA, SJL	PDA, VLA	PDA, VLA, RGV	PDA, VLA, RGV
Vzťah človeka a prostredia	SJL, PDA, TEV, VYV, DOV	SJL, PDA, TEV, VYV, VLA, DOV	SJL, PDA, TEV, VYV, VLA, RGV	SJL, PDA, TEV, VYV, VLA, RGV
Ľudské aktivity a problémy ŽP	SJL, PDA, VYV	SJL, PDA, TEV, VYV, VLA	SJL, PDA, TEV, VYV, VLA, RGV	SJL, PDA, TEV, VYV, VLA, RGV
Mediálna výchova				
Kritické čítanie a vnímanie med. oznamov	VYV, SJL	SJL, VYV,TCP	SJL, VYV,TCP	SJL, VYV,TCP
Interpretácia vzťahov mediálnych oznamov a reality	VYV, HUV, SJL	VYV, HUV, SJL	VYV, HUV, SJL	VYV, HUV, SJL
Vnímanie autorov mediálnych oznamov	VYV, SJL	VYV, SJL	SJL, VYV,TCP	SJL, VYV,TCP
Fungovanie a vplyv médií v spoločnosti	SJL, PDA	SJL, PDA,	SJL, PDA, REV, TCP	SJL, PDA, REV, TCP
Dopravná výchova				
Funkcie dopravy	PDA, SJL, VYV, DOV	PDA, SJL, VYV, DOV	PDA, SJL, VYV,	PDA, SJL, VYV,
Mrvné vedomie a správanie sa na cestách	PDA, SJL, DOV	PDA, SJL, VLA, DOV	PDA, SJL, RGV ,VLA	PDA, SJL, RGV ,VLA
Zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke	SJL, PDA, VYV, TEV, DOV	PDA, SJL,VLA, TEV,VYV, DOV	PDA, SJL,VLA, TEV,VYV,REV	PDA, SJL,VLA, TEV,VYV, REV
Ochrana života a zdravia				
Civilná ochrana – riešenie	PDA, TEV,VYV	PDA, TEV,VYV	PDA, TEV,VYV	PDA, TEV,VYV
Zdravotná príprava	PDA, TEV, VYV, SJL, DOV	PDA, TEV, VYV, SJL, DOV	PDA, TEV, VYV, SJL	PDA,TEV, VYV SJL
Pohyb v prírode	TEV, PDA	TEV, PDA	PDA, TEV, VYV	PDA, TEV, VYV
Tvorba projektov a prezentačnej zručnosti				

Prezentovať sám seba	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Používanie informácií	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Využívanie nástrojov IKT	SJL, INF, MAT, PDA, VYV	SJL, INV, MAT, HRM, PDA, VYV	SJL, INV, MAT, HRM, PDA, VYV, VLA	SJL, INV, MAT, HRM, PDA, VYV, VLA

2. stupeň

Tematický okruh prierezovej témy	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostný a sociálny rozvoj					
OSOBNOSTNÝ ROZVOJ					
Rozvoj schopnosti a poznania	integruje sa vo všetkých predmetoch				
Sebapoznávanie a sebaúcta	ENV, NBV, SJL, OBN,	ETV, NBV, SJL, OBN	ETV, NBV, SJL, OBN	ETV, NBV, SJL, OBN	SJL, OBN
Psychohygiena	Všetky predmety				
Kreativita	Všetky predmety				

SOCIÁLNY ROZVOJ					
Poznávanie ľudí	SJL, KCJ, OBN, DEJ	SJL, KCJ, OBN, DEJ	SJL, KCJ, IKP, ETV, OBN, DEJ	SJL, KCJ	SJL, KCJ, OBN, DEJ
Medziľudské vzťahy	OBN, NBV, ETV, CUJ	OBN, NBV, ENV, SJL, CUJ	OBN, NBV, ENV, SJL, IKP, CUJ		SJL, KCJ, OBN, CUJ DEJ
Komunikácia	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
MORÁLNY ROZVOJ					
Riešenie problémov a rozhodnutí	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Hodnoty, postoje a etika	OBN, THF, NBV, ETV, BIO, SJL, DEJ	SJL, CUJ, OBN, DEJ, BIO			
Multikultúrna výchova					

Kultúrne diferenciácie	OBN, DEJ, SJL, ETV, NBV, CUJ	OBN, DEJ, SJL, ENV, NBV, CUJ	OBN, DEJ, SJL, ENV, NBV, CUJ	OBN, DEJ, SJL, ENV, NBV, CUJ	SJL, KBIO, OBN, DEJ
Medziľudské vzťahy	OBN, DEJ, GEG, SJL, ETV, NBV	OBN, DEJ, GEG, SJL, ETV, NBV	OBN, DEJ, GEG, SJL, ETV, NBV	OBN, DEJ, GEG, SJL, ETV, NBV	SJL, OBN, DEJ, BIO
Tolerancia	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Environmentálna výchova					
Ekosystémy	BIO, GEG	BIO, GEG, CHE	BIO, GEG, CHE	BIO, GEG, CHE	BIO, GEG, CHE, THD
Základné podmienky života	Všetky predmety	Všetky predmety	BIO, GEG, NBV, ETV, CHE,	BIO, GEG, NAV, ETV, CHE	BIO, GEG, CHE, THD
Vzťah človeka a prostredia	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Ľudské aktivity a problémy ŽP	GEG, THF	GEG, THF, CHE	BIO, THD, GEG, NAV, ETV, CHE	BIO, GEG, NBV, ETV, CHE	BIO, GEG, CHE, THD
Regionálna výchova					
Môj rodný kraj	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Objavujeme Slovensko	OBN, DEJ, GEG, SJL	OBN, DEJ, ZEM, SJL	OBN, DEJ, GEG, SJL	OBN, DEJ, GEG, SJL	OBN, DEJ, GEG, SJL
Tradičná ľudová kultúra	OBN, DEJ, GEG, SJL, ETV, VYV	OBN, DEJ, GEG, SJL, ETV, VYV	OBN, DEJ, GEG, SJL, ETV, VYV, THD	OBN, DEJ, GEG, SJL	OBN, DEJ, GEG, SJL
Mediálna výchova					
Kritické čítanie a vnímanie med. oznamov	SJL, CUJ, OBN	SJL, CUJ, OBN	SJL, CUJ, OBN, IKP	SJL, CUJ, OBN, IKP	OBN, DEJ, GEG, SJL, CUJ
Interpretácia vzťahov mediálnych oznamov a reality	HUV, SJL, OBN	HUV, SJL, OBN	SJL, CUJ, OBN, IKP	SJL, CUJ, OBN, IKP,	OBN, DEJ, GEG, SJL, CUJ
Vnímanie autorov mediálnych oznamov	SJL, HUV, OBN	HUV, SJL, OBN	SJL, CUJ, OBN, IKP	SJL, CUJ, OBN, IKP	SJL, CUJ, OBN, IKP
Fungovanie a vplyv médií v spoločnosti	HUV, OBN, SJL	HUV, SJL, OBN	SJL, CUJ, OBN, IKP	SJL, CUJ, OBN, IKP	SJL, CUJ, OBN, IKP
Dopravná výchova					
Funkcie dopravy	THF, MAT, Kurz	THF, MAT, Kurz	THF, MAT, FYZ, Kurz	THF, MAT, FYZ, Kurz	THF, MAT, FYZ, Kurz

Mravné vedomie a správanie sa na cestách	Všetky predmety	Všetky predmety	THF, MAT, FYZ, Kurz	THF, MAT, Kurz	THF, MAT,, FYZ, Kurz
Zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke	THF, Kurz	THF, Kurz	THF, MAT, FYZ, Kurz	THF, MAT, FYZ, Kurz	THF, MAT, FYZ, Kurz
Ochrana života a zdravia					
Civilná ochrana – riešenie	TSV, BIO, GEG	TSV, BIO, GEG, CHE	TSV, BIO, GEG, CHE, ÚČ OZaZ	TSV, BIO, GEG, CHE, ÚČ OZaZ	FYZ, Kurz
Zdravotná príprava	BIO, TSV, ENV, NBV, OBN	BIO, TSV, ETV, NBV, OBN	TSV, BIO, GEG, CHE, THF	TSV, BIO, GEG, CHE, THF	FYZ, Kurz
Pohyb v prírode	Učelové cvičenie, BIO, TSV	Učelové cvičenie, BIO, TSV	ÚČ OZaZ, TSV, BIO, GEG	ÚČ OZaZ, TSV, BIO, GEG	ÚČ OZaZ, TSV, BIO, GEG,
Tvorba projektov a prezentačnej zručnosti					
Prezentovať sám seba	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Používanie informácií	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety
Využívanie nástrojov IKT	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety	Všetky predmety

5. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania.

Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je klíčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov. Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne reprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

Štandardy predmetov sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcií Štátne vzdelávací program.

6. Rámcové učebné plány

Rámcový učebný plán pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

vzdelávacia oblast'	vyučovací predmet	ročník primárne vzdelávanie					ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	7	7	31	5	5	4	5	5	24
	anglický jazyk			3	3	6	3	3	3	3	3	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	16	4	4	4	4	5	21
	informatika			1	1	2	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka	1	2			3						
	prírodroveda			1	2	3						
	fyzika							2	1	2	1	6
	chémia								2	2	1	5
	biológia						2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3						
	dejepis						1	1	1	1	2	6
	geografia						2	1	1	1	1	6
	občianska náuka							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická/náboženská výchova/	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						
	technika						1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
Základ		20	2 0	23	25	88	24	25	26	27	25	127
	voliteľné (disponibilné) hodiny	2	3	2	1	8	3	4	4	3	5	19
Spolu		22	2 3	25	26	96	27	29	30	30	30	146

Rámcový učebný plán pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

vzdelávacia oblast'	vyučovací predmet	ročník primárne vzdelávanie					ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	7	7	31	5	5	4	5	5	24
	anglický jazyk			3	3	6	3	3	3	3	3	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	16	4	4	4	4	5	21
	informatika			1	1	2	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka	1	2			3						
	prírodoveda			1	2	3						
	fyzika							2	1	2	1	6
	chémia								2	2	1	5
	biológia						2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3						
	dejepis						1	1	1	1	2	6
	geografia						2	1	1	1	1	6
	občianska náuka							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická/náboženská výchova/	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						
	technika						1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
Základ		20	20	23	25	88	24	25	26	27	25	127
	voliteľné (disponibilné) hodiny	2	3	3	2	10	4	5	5	4	6	24
Spolu		22	23	26	27	98	28	30	31	31	31	151

Rámcový učebný plán pre žiakov s autizmom alebo d'alšími pervazívnymi vývinovými poruchami (s mentálnym postihnutím) pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 01/09/2016

Vzdelávacia oblast'	Vyučovací predmet	Ročník										Σ
		PRIPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	2	2	5	5	5	5	5	35
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	8	7	8	8	7	4	4	2	2	2	52
	rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1						5
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	38
	informatika								1	1	1	3
Človek a príroda	vecné učenie		1	1	1							3
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	3	3				
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	ETV/ NBV						1	1	1	1	1	5

Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2	2	2	2	2	19
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Základ		1 9	2 0	2 2	2 2	2 2	2 3	2 3	2 4	2 4	25
Voliteľné (disponibilné) hodiny		1	2	2	2	2	2	2	2	2	19
Spolu		2 0	2 2	2 4	2 4	2 4	2 5	2 5	2 6	2 6	27
											243

7. Školské učebné plány pre školský rok 2023/2024

1. stupeň - šk. rok 2023/2024

Školský učebný plán pre triedu so všeobecným zameraním

Vzdelávací a oblast'	Predmety	Rámec	Počet hodín												
			1. ročník			2.ročník			3.ročník			4.ročník			
			S	V	P	S	V	P	S	V	P	S	V	P	
			c	o	v	s	v	p	s	v	p	s	v	p	
			o	v	ú	p	o	l	o	o	l	o	o	l	
			r	e	n	u	t	e	r	t	e	r	t	e	
			é	é	é	é	é	é	é	é	é	é	é	é	
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	31	9	0	9	8	0	8	7	0	7	7	0	7	
	Tvorivé čítanie a písanie									0	1	1			
	Prvý cudzí jazyk	6	0	2	2	0	2	2	3	0	3	3	0	3	
<i>Matematika práca s informáciami</i>	Matematika	16	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	
	Hravá matematika					0	1	1	0	1	1	0	1	1	
	Informatika	2							1	0	1	1	0	1	
<i>Človek a príroda</i>	Prvouka	3	1	0	1	2	0	2							
	Prírodoveda	3							1	0	1	2	0	2	
<i>Človek a spoločnosť</i>	Vlastiveda	3							1	0	1	2	0	2	
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická /náboženská výchova	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	
<i>Človek a svet práce</i>	Pracovné vyučovanie	2							1	0	1	1	0	1	
<i>Umenie a kultúra</i>	Hudobná výchova	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	
	Výtvarná výchova	6	2	0	2	2	0	2	1	0	1	1	0	1	
	Regionálna výchova														
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	8	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	
Základ		88	20			20			23			25			
<i>Voliteľné hodiny</i>		8		2			3			2			1		
Spolu: základ + voliteľné hodiny		96			22			23			25			26	

Školský učebný plán pre triedu so všeobecným intelektovým nadaním

Vzdelávacia oblast'	Predmety	Rámec	Počet hodín															
			1. ročník				2.ročník				3.ročník				4.ročník			
			Š	V	S	P	Š	V	S	P	Š	V	S	P	Š	V	S	P
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	31	9	0	9	8	0	8	7	0	7	7	0	7				
	Prvý cudzí jazyk	6	0	2	2	0	2	2	3	1	4	3	1	4				
<i>Matematika práca s informáciami</i>	Matematika	16	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4				
	Hravá matematika								0	1	1							
	Informatika	2				0	1	1	1	0	1	1	0	1		1	0	1
<i>Človek a príroda</i>	Prvouka	3	1	0	1	2	0	2										
	Prírooveda	3							1	0	1	2	0	2				
	Obohatenie								0	1	1	0	1	1		0	1	1
<i>Človek a spoločnosť</i>	Vlastiveda	3							1	0	1	2	0	2				
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická /náboženská výchova	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1		1	0	1
<i>Človek a svet práce</i>	Pracovné vyučovanie	2							1	0	1	1	0	1		1	0	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Hudobná výchova	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1		1	0	1
	Výtvarná výchova	6	2	0	2	2	0	2	1	0	1	1	0	1		1	0	1
	Regionálna výchova																	
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	8	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2		2	0	2
Základ		88	20			20			23			25						
<i>Voliteľné hodiny</i>		10		2			3			3				2				
Spolu: základ + voliteľné hodiny		98			22		23			26				27				

Školský učebný plán pre triedu s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka

Vzdelávacia oblast'	Predmety	Rámový Uzávierkový program	Počet hodín												
			1. ročník			2.ročník			3.ročník			4.ročník			
				ŠVP	VOLITERNÉ	SPOLOČNÉ									
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	31	9	0	9	8	0	8	7	0	7	7	0	7	
	Tvorivé čítanie a písanie														
	Prvý cudzí jazyk	6	0	2	2	0	3	3	3	1	4	3	1	4	
<i>Matematika práca s informáciami</i>	Matematika	16	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	
	Hravá matematika								0	1	1				
	Informatika	2							1	0	1	1	0	1	
<i>Príroda a spoločnosť</i>	Prvouka	3	1	0	1	2	0	2							
	Prírodoveda	3							1	0	1	2	0	2	
	Vlastiveda	3							1	0	1	2	0	2	
	Dopravná výchova														
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická /náboženská výchova	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	
<i>Človek a svet práce</i>	Pracovné vyučovanie	2							1	0	1	1	0	1	
<i>Umenie a kultúra</i>	Hudobná výchova	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	
	Výtvarná výchova	6	2	0	2	2	0	2	1	0	1	1	0	1	
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná výchova	8	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	
<i>Spolu povinná časť</i>		88	20			20			23			25			
<i>Voliteľné hodiny</i>		8		2			3			2			1		
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		96			22			23			25			26	

2. stupeň - šk. rok 2023/2024

Školský učebný plán pre triedu so všeobecným zameraním

Vzdelávacia oblast'	Predmety	Rámcový U.P.	Počet hodín											
			5. ročník			6.ročník			7.ročník			8. ročník		
			ŠVP	VOP	SPO	ŠVP	VOP	SPO	ŠVP	VOP	SPO	ŠVP	VOP	SPO
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slov. jazyk a lit.	24	5	0	5	5	0	5	4	0	4	5	0	5
	1. cudzí jazyk	15	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3
	2. cudzí jazyk	0							0	2	2	0	2	2
	*IKP	0	0	1	1	0	1	1						
	CSJ								0	1	1		0	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	21	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4
	Seminár z matem.	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
	Informatika	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Človek a príroda</i>	Fyzika	6				2	0	2	1	0	1	2	0	2
	Chémia	5							2	0	2	2	0	2
	Biológia	7	2	0	2	1	1	2	2	0	2	1	0	1
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	7	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
	Geografia	6	2	0	2	1	0	1	1	0	1	1	0	1
	Občianska náuka	4				1	0	1	1	0	1	1	0	1
	*RGV	0	0	1	1									
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/náboženská výchova	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
	*TBR	0				0	1	1						
<i>Umenie a kultúra</i>	Hudobná vých.	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
	Výtvarná vých.	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	*TSV	10	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2
Spolu povinná časť		127	24			25			26			27		25
<i>Vol. hodiny</i>		19		3			4		4			3		5

Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny

146

27

29

30

30

Školský učebný plán pre triedu so všeobecným intelektovým nadaním

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Rámec ovládania	Počet hodín														
			5. ročník			6.ročník			7.ročník			8. ročník			9.ročník		
			S	V	P	S	V	P	S	V	P	S	V	P	S	V	P
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slov. jazyk a lit.	24	5	0	5	5	0	5	4	0	4	5	0	5	5	0	5
	1. cudzí jazyk	15	3	0	3	3	1	4	3	0	3	3	0	3	3	0	3
	2. cudzí jazyk	0							0	2	2	0	2	2	0	2	2
	Konverzácia vCJ	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
	*IKP	0	0	1	1	0	1	1									
	CSJ								0	1	1				0	1	1
<i>Človek a príroda</i>	Fyzika	6				2	0	2	1	0	1	2	0	2	1	0	1
	Chémia	5							2	0	2	2	0	2	1	0	1
	Biológia	7	2	0	2	1	0	1	2	0	2	1	0	1	1	0	1
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	6	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	2	0	2
	Geografia	6	2	0	2	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
	Občianska náuka	4				1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
	*RGV	0	1	1	0	1	1										
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/náboženská výchova	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	21	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	5	0	5
	Seminár z matem.	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
	Informatika	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Hudobná vých.	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1			
	Výtvarná vých.	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	*TSV	10	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2
<i>Spolu povinná časť</i>		12	24			25			26			27			25		
		7															

Voliteľné hod.		24		4		5		5		4		6
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		15		1		28		30		31		31

Školský učebný plán pre triedu s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov

Vzdelávacia oblast'	Predmety	Rámec o výučby	Počet hodín														
			5. ročník			6.ročník			7.ročník			8. ročník					
			ŠVP	Voiteřně	Spol. l	ŠVP	Voiteřně	Spol. l	ŠVP	Voiteřně	Spol. l	ŠVP	Voiteřně	Spol. l			
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slov. jazyk a lit.	24	5	0	5	5	0	5	4	0	4	5	0	5	5	0	5
	1. cudzí jazyk	15	3	2	5	3	2	5	3	1	4	3	0	3	3	0	3
	2. cudzí jazyk	0							0	2	2	0	2	2	0	2	2
	CSJ	0													0	1	1
	*IKP	0				0	1	1									
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	21	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	5	0	5
	Seminár z matem.	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
	Informatika	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1
<i>Človek a príroda</i>	Fyzika	6				2	0	2	1	0	1	2	0	2	1	0	1
	Chémia	5							2	0	2	2	0	2	1	0	1
	Biológia	7	2	0	2	1	0	1	2	0	2	1	0	1	1	0	1
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	7	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	2
	Geografia	6	2	0	2	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0
	Občianska náuka	4				1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/náboženská výchova	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Hudobná vých.	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1			
	Výtvarná vých.	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	*TSV	10	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2
<i>Spolu povinná časť</i>		12	24			25			26			27			25		
			7														

Vzdelávacia oblast'	Predmety	Rámcové UPP	Počet hodín														
			5. ročník			6.ročník			7.ročník			8.ročník			9.ročník		
			ŠVP	Voličné rínené	Spolu	ŠVP	Voličné rínené	Spolu	ŠVP	Voličné rínené	Spolu	ŠVP	Voličné rínené	Spolu	ŠVP	Voličné rínené	Spolu
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slov. jazyk a lit.	24	5	0	5	5	0	5	4	0	4	5	0	5	5	0	5
	1. cudzí jazyk	15	3	2	5	3	2	5	3	1	4	3	0	3	3	0	3
	2. cudzí jazyk	0							0	2	2	0	2	2	0	2	2
	CSJ	0														0	1
	*IKP	0				0	1	1									
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	21	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	5	0	5
	Seminár z matem.	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
	Informatika	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1
<i>Človek a príroda</i>	Fyzika	6				2	0	2	1	0	1	2	0	2	1	0	1
	Chémia	5							2	0	2	2	0	2	1	0	1
	Biológia	7	2	0	2	1	0	1	2	0	2	1	0	1	1	0	1
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	7	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	2
	Geografia	6	2	0	2	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
	Občianska náuka	4				1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/náboženská výchova	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Hudobná vých.	4	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1			
	Výtvarná vých.	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	*TSV	10	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2
<i>Voliteľné hodiny</i>		19		3			4			4			3			5	
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		14			27			29			30			30			30

Poznámky k rámcovým učebným plánom

- Rozdelenie tried na skupiny a zriadenie skupín sa uskutočňuje spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti

žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.

2. Žiaci sa delia do skupín v zmysle §3, vyhlášky MŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole. V škole sa uplatňuje §3, odst. 5. uvedenej vyhlášky v predmetoch cudzí jazyk a informatika z dôvodu personálneho, finančného zabezpečenia a priestorových kapacít školy v triedach 1.B, 1.C, 2.B, 2.C, 5.B, 5.D, 8.D,

3. Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.

4. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:

 - a. vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehľbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;
 - b. vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe;
 - c. vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov;
 - d. špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

a. pre triedy so všeobecným zameraním

1. ročník: ANJ – 2	spolu 2h
2. ročník: ANJ – 2, HRM- 1	spolu 3h
3. ročník: ČPT – 1, HRM -1	spolu 2h
4. ročník: HRM – 1	spolu 1h
5. ročník: IKP – 1h, SEM – 1h, RGV – 1h	spolu 3h
6. ročník: IKP – 1h, SEM – 1h, BIO – 1h, TBR – 1h	spolu 4h
7. ročník: CJ II – 2h, SEM – 1h, CSJ – 1h	spolu 4h
8. ročník: CJ II – 2h, SEM – 1h	spolu 3h
9. ročník: CJ II – 2h, SEM – 1h, CSJ – 1, INF – 1h	spolu 5h

b. pre triedy všeobecne intelektovo nadaných žiakov

1. ročník: ANJ – 2	spolu 2h
2. ročník: ANJ – 2, IFV – 1	spolu 3h
3. ročník: ANJ – 1, HRM – 1, OHT – 1	spolu 3h
4. ročník: ANJ – 1, OHT – 1	spolu 2h
5. ročník: KCJ – 1h, IKP – 1h, SEM – 1h, RGV – 1h	spolu 4h
6. ročník: ANJ – 1h, KCJ – 1h, IKP – 1h, SEM – 1h, RGV – 1h	spolu 5h

7. ročník: CJ II – 2h, KCJ – 1h, CSJ – 1h, SEM – 1h	spolu 5h
8. ročník: CJ II – 2h, KCJ – 1h, SEM – 1h	spolu 4h
9. ročník: CJ II – 2h, KCJ – 1h, SEM – 1h, CSJ – 1, INF – 1h	spolu 6h

c. pre triedy s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka

1. ročník: ANJ – 2	spolu 2h
2. ročník: ANJ – 3	spolu 3h
3. ročník: ANJ – 1, HRM – 1	spolu 2h
4. ročník: ANJ – 1	spolu 1h
5. ročník: ANJ – 2h, SEM – 1h	spolu 3h
6. ročník: ANJ – 2h, IKP – 1h, SEM – 1h	spolu 4h
7. ročník: ANJ – 1, CJ II – 2h, SEM – 1h	spolu 4h
8. ročník: CJ II – 2h, SEM – 1h	spolu 3h
9. ročník: CJ II – 2h, SEM – 1h, CSJ – 1h, INF – 1h	spolu 5h

d. špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

- rozvíjanie komunikačnej schopnosti sociálnych zručností
 - rozvíjanie pohybových zručností
5. V primárnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možnosti školy v predmete prvý cudzí jazyk vyučujú tieto cudzie jazyky: anglický jazyk. Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknut' žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: nemecký jazyk, ruský jazyk, podľa možnosti školy a záujmu žiakov, najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne; a ak si žiak nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk, musí si ho v 7. – 9. ročníku vybrať ako druhý cudzí jazyk, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne, ktoré mu je škola povinná z rámca voliteľných hodín zabezpečiť.
6. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu veku primeranosti.
7. Rozdelenie hodinových dotácií do ročníkov je v kompetencii školy. Rozdelenie vzdelávacích štandardov v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu zodpovedá rozdeleniu hodín učebnom pláne školy. Škola pri tvorbe učebného plánu dodržiava zásadu vekuprimeranosti.
8. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.
9. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 108 hodín na 1. stupni a na 161 hodín na 2. stupni. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.
10. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifík podľa bodu 7.1. Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.

11. Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, pričom musí byť zachovaná minimálna celková časová dotácia, ktorá je pri časovej dotácii jedna hodina týždenne/33 hodín ročne.

Triedy so všeobecným zameraním

1. ročník	22 h
2. ročník	23 h
3. ročník	25 h
4. ročník	26 h
5. ročník	27 h
6. ročník	29 h
7. - 9. ročník	30 h

Triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

1. ročník	22 h
2. ročník	23 h
3. ročník	26 h
4. ročník	27 h
5. ročník	28 h
6. ročník	30 h
7. - 9. ročník	31 h

Triedy s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka

1. ročník	22 h
2. ročník	23 h
3. ročník	25 h
4. ročník	26 h
5. ročník	27 h
6. ročník	29 h
7. - 9. ročník	30 h

Triedy a vzdelávacie varianty v školskom roku 2023/2024

I.A Variant: VIN I.B Variant: VŠZ I.C Variant: VŠZ	IV.A Variant: VIN IV.B Variant: RVCJ IV.C Variant: VŠZ	VII.A Variant: VIN VII.B Variant: RVCJ VII.C Variant: VŠZ
II.A Variant: VIN II.B Variant: RVCJ II.C Variant: RVCJ II.D Variant: VŠZ	V.A Variant: VIN V.B Variant: RVCJ V.C Variant: VŠZ V.D Variant: VŠZ	VIII.A Variant: VIN VIII.B Variant: RVCJ VIII.C Variant: VŠZ VIII.D Variant: VŠZ
III.A Variant: VIN III.B Variant: RVCJ III.C Variant: VŠZ III.D Variant: VŠZ	VI.A Variant: VIN VI.B Variant: RVCJ VI.C Variant: VŠZ	IX.A Variant: VIN IX.B Variant: RVCJ IX.C Variant: VŠZ

8. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobnosti a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti. Škola vzdeláva deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, vytvára pre ne podmienky na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie prostredníctvom:

- a) individuálneho vzdelávacieho programu,
- b) vzdelávacích programov pre deti so zdravotným znevýhodnením alebo pre žiakov so zdravotným znevýhodnením,
- c) vzdelávacích programov zameraných na príslušné nadanie alebo
- d) poskytovaných podporných opatrení.

Žiaci so ŠVVP sa budú vzdelávať podľa Školského vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Individuálne intervencie so školským špeciálnym pedagógom budú realizované v rámci disponibilných hodín pre jednotlivé zdravotné znevýhodnia, ktoré budú zahrnuté v IVP. V edukačnom procese sa budú zohľadňovať individuálne a aktuálne možnosti a schopnosti žiakov so ŠVVP za účelom eliminovania nedostatkov vyplývajúcich zo zdravotného znevýhodnenia.

Na základe odporúčaní z CPaP:

- a) žiaci sa budú vzdelávať s dopomocou pedagogického asistenta v celom rozsahu výchovno- vzdelávacieho procesu, resp. v jeho časti,
- b) bude realizované vyučovanie špecifických predmetov vyplývajúcich zo špecifických potrieb, požiadaviek a závažnosti zdravotného znevýhodnenia žiakov. Vyučujúci sa budú pridržiavať aj rámcových učebných plánov pre príslušné ročníky s rešpektovaním špecifík, ktoré vyplývajú zo vzdelávacích programov jednotlivých zdravotných znevýhodnení. Zároveň budú rešpektovať usmernenia CPaP, ktoré majú odporúčací charakter, učitelia si vyberú tie odporúčania, ktoré sú pre napredovanie žiaka najvhodnejšie, môžu ich upravovať alebo meniť podľa potrieb, schopností a aktuálnych možností žiakov.

Poznámka:

V aktuálnom školskom roku žiak so ŠVVP s mentálnym postihnutím ukončuje povinnú školskú dochádzku v 8. ročníku a na základe odporúčaní z CPaP pokračuje vo vzdelávaní podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie vyššia úroveň podľa platnej legislatívy.

- a) na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečí najmä: včasného pedagogickú diagnostiku a v nadväznosti na jej závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie odbornú diagnostiku (špeciálnopedagogickú, liečebno-pedagogickú, sociálno-pedagogickú, logopedickú, psychologickú, medicínsku) diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ak je potrebné), individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacích cieľov a obsahu,

- uplatňovanie rozličných foriem hodnotenia, aplikáciu špecifických a alternatívnych foriem komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie, spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka;
- b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňa špeciálne edukačné publikácie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, digitálne technológie, úpravu prostredia, prípadne špeciálne miestnosti a učebne;
 - c) odborný prístup pedagogických a odborných zamestnancov, školského podporného tímu a zariadení poradenstva a prevencie, podporu pedagogického asistenta;
 - d) akceptujúce školské prostredie a programy v triedach a školách, ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením;
 - e) odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov;
 - f) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Individuálny vzdelávací program žiakov so ŠVVP

IVP sa viedie žiakovi výlučne na základe písomného vyjadrenia poradenského zariadenia, vyplývajúceho z odbornej psychologickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky a písomného požiadania zákonného zástupcu žiaka. Program vypracuje a priebežne dopĺňa v spolupráci so špeciálnym pedagógom triedny učiteľ. Obsahuje základné informácie o žiakovi, o osobitostiach jeho vplyvu jeho diagnózy a prognózy na výchovno – vzdelávací proces, o požiadavkách na úpravu prostredia triedy, učebných postupoch, organizácie výchovno – vzdelávacieho procesu, učebných plánov, učebných osnov, zabezpečení kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok a personálnej pomoci. Ak je žiakovi potrebné prispôsobiť obsah a formy vzdelávania v niektorých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť IVP.

IVP musí byť podpísaný riaditeľom školy, triednym učiteľom, špeciálnym pedagógom, zákonným zástupcom žiaka.

Špecifická hodnotenia vzdelávacích výsledkov

Hodnotenie výchovno – vzdelávacích výsledkov žiakov so ŠVVP prebieha podľa Metodického pokynu č. 22/2011 príloha č. 2 Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole a Metodického pokynu č. 31/2011 na hodnotenie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ISCED - 1 primárne vzdelávanie. Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej inkluzie. Škola využíva aj možnosť slovného hodnotenia v jednotlivých

predmetoch. Sú to hlavne cudzie jazyky. Forma slovného hodnotenia má charakter školského hodnotenia, ktorým sa žiakovi a jeho zákonným zástupcom poskytujú rozširujúce informácie o žiakovi.

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základná škola, ktorá vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským podporným tímom.

Škola zabezpečí najmä:

- a) odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce
- b) individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou;
- c) vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a/alebo odbornými zamestnancami;
- d) uplatňovanie špecifických foriem komunikácie (slovenský posunkový jazyk, Braillovo písmo), alternatívnej a augmentatívnej komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie;
- e) využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej a odbornej podpory
- f) a intervencie, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka môžu (ale nemusia) zahŕňať aj využívanie disponibilných hodín na výučbu špecifických vyučovacích predmetov, a/alebo na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiak vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
- g) vyučovanie za pomoci ďalšieho pedagogického alebo odborného zamestnanca, individuálne
- h) alebo v skupinách na vyučovaní, prednostne v triede spolu s ostatnými žiakmi alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom;
- i) možnosť učiteľom flexibilne prispôsobiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia;
- j) podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením.
- k) Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je vytvorenie podnetného a podporného prostredia pre efektívne vzdelávanie, aby bol zabezpečený ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a v spolupráci so školským podporným tímom zabezpečí najmä:

- a) prispôsobenie metód a foriem vzdelávania podľa individuálneho prístupu tak, aby boli žiaci podporení a motivovaní sa efektívne vzdelávať;
- b) včasné riešenie tŕažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory pedagogického asistenta a iné dostupné možnosti podpory pedagogických a odborných zamestnancov;
- c) motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- d) motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život;
- e) prípravu aktivít, v ktorých môžu žiaci prejavíť a uplatniť svoje záujmy, silné stránky
- f) a schopnosti;
- g) podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- h) v prípade odlišného materinského jazyka žiaka škola v obsahu a metódach vyučovania
- i) individuálne zohľadní mieru jeho znalosti vyučovacieho jazyka.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné. Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétnego žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky vyučovacie predmety) v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Ak má žiak zo SZP zároveň odlišný materinský jazyk a potrebu podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka navštievovanej školy, škola to zohľadní vo vyučovaní a podľa potreby aj v individuálnom vzdelávacom programe daného žiaka.

V škole sa vzdeláva aj skupina žiakov, ktorá nemá vo svojom rodinnom prostredí vytvorené tie najlepšie podmienky pre svoj vývin, vrátane podmienok pre vzdelávanie. Jedná sa hlavne o žiakov rómskeho etnika, žijúcich v lokalite Podskalka. Aj pre túto skupinu žiakov sa snažíme vytvárať podmienky, ktorými sú: individuálny prístup, pomoc asistenta učiteľa. Individuálna práca triedneho učiteľa, asistenta, špeciálneho pedagóga je zameraná na rozvoj rečových schopností, stimuláciu v oblasti rozvoja jemnej motoriky, osvojovanie si pojmov a praktických úloh. Pri výchove a vzdelávaní integrovaných žiakov dbáme nielen na vzdelávacie výsledky, ale i na to, aby sa títo žiaci v škole cítili dobre. Dodržiavame Zákon č. 365/2004 – Antidiskriminačný zákon.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami (napr. akcelerovaný kognitívny vývin) a s prihliadnutím na možné vývinové špecifika, súvisiace s ich nadaním (napr. asynchronný

vývin). Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a rámcového učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú nadanému žiakovovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasmom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program nadaného žiaka vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu nie je potrebné doslovne postupovať podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, keďže rozmanitosť potrieb a charakteristik žiakov s nadaním je veľmi veľká. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka, vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia. Triedy s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov alebo športové triedy možno zriaďovať aj pre tých žiakov, ktorí neboli diagnostikovaní ako nadaní žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ale vybraní na základe kritérií určených riaditeľom školy. Za triedy pre žiakov s nadaním sú pokladané iba tie triedy, ktorých žiaci boli ako nadaní diagnostikovaní zariadením poradenstva a prevencie.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania škola zabezpečí žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

1. špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania, na potrebu všeestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov a na prípadné špecifické vývinové charakteristiky, súvisiace s nadaním (napr. asynchrónia, dysfunkčný perfekcionizmus, senzitivita);
2. zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
3. v prípade potreby spolupracovať so psychológom, prípadne s iným odborným zamestnancom;
4. v prípade umelecky nadaných žiakov spolupracovať s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
5. akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobnosti a správania;
6. dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov;
7. zamestnávať žiakov zmysluplnie, zadávať im stimulujúce úlohy a uplatňovať diferencovaný prístup vo vyučovaní, vrátane postupov zameraných na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
8. umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa;
9. viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce, sebareflexii a sebaprijatiu;
10. viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.“

9. Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka

Primárne vzdelávanie poskytuje základy všeobecného vzdelania, osvojenie si elementárnej gramotnosti a kompetencií nevyhnutných pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami. Primárne vzdelávanie – prvý stupeň základnej školy tvorí 1. – 4. ročník základnej školy.

Nižšie stredné vzdelávanie zabezpečuje rozvoj osobného potenciálu každého žiaka, jeho spôsobilostí, zručností a vedomostí potrebných v osobnom i občianskom živote a pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiakov v súlade s etickými hodnotami. Nižšie stredné vzdelávanie – druhý stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník.

10. Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa na prvom stupni základnej školy organizuje dennou formou.

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov;
- v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

11. Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie podľa tohto predmetu sa uskutočňuje v slovenskom jazyku alebo v jazyku národnostnej menšiny podľa § 12 zákona č. 245/2008 Z. z.

12. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v našej základnej škole s vyučovacím jazykom slovenským zabezpečujeme na odstránenie jazykovej bariéry doučovanie v štátном jazyku. Počas ich adaptačného obdobia v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka sa pri ich hodnotení a klasifikácii postupujeme podľa zákona a metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

13. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa uskutočňuje podľa: Metodického pokynu č.22/2011 s účinnosťou od 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a pri hodnotení žiakov so ŠVVP budeme vychádzat z Prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011 Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, denníky, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
- d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- e) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ľažkoťami a poruchami,
- f) rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- a) známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- b) známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
- c) posúdenie prejavov žiaka.

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou.

O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľka školy (ďalej len „riaditeľka“) po prerokovaní v pedagogickej rade.

Základné informácie o výsledkoch vzdelávania každého žiaka si priebežne počas školského roku môžu rodičia vyhľadať na internetovej žiackej knižke, ktorá je umiestnená na webovej stránke školy. Pri hodnotení žiakov uplatňujeme pedagogický takt, pri ktorom je v rovnováhe výchovná a kontrolná funkcia.

Sústredíme sa na slovné hodnotenie, ktoré je jemné a láskavé. Dbáme na to, aby sme nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotením usmerňujeme žiakov k lepším a vyšším výkonom. Odlišujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Hodnotíme:

- a) ústne odpovede,
- b) písomné práce,
- c) projekty a prezentácie k učebným témam.

Zásady hodnotenia:

- Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.
- Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia: priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.
- Na konci prvého polroka školského roka škola vydá žiakovu natrvalo polročné vysvedčenie. Na konci školského roka škola vydá žiakovu vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky hodnotenia za prvý polrok a za druhý polrok školského roka.

Hodnotenie v 1. - 4. ročníku:

- 1) Klasifikovať budeme tieto povinné predmety: Slovenský jazyk, Cudzí jazyk, Matematika, Prírodoveda, Vlastiveda.
- 2) Voliteľné predmety v rámčekom učebnom pláne a výchovné predmety nebudem klasifikovať a na vysvedčení a v triednom výkaze alebo katalógovom liste sa uvedie jedno zo slov podľa čl.3, ods.13 **Metodického pokynu č.22/2011**.

Hodnotenie v 5 - 9. ročníku:

- 1) Klasifikovať budeme tieto povinné predmety: Slovenský jazyk a literatúra, Cudzie jazyky, Fyzika, Chémia, Biológia, Dejepis, Geografia, Matematika, Občianska náuka, Informatika, Technika, TSV.
- 2) Nebudem klasifikovať tieto povinné a voliteľné predmety: Hudobná výchova, Výtvarná výchova, Regionálna výchova, Etická výchova, Náboženská výchova,, Tvorba životného prostredia, Konverzácia v cudzom jazyku, Práca s informáciami a komunikácia, Seminár z matematiky, Cvičenia zo slovenského jazyka. Na vysvedčení a v triednom výkaze alebo katalógovom liste sa uvádzajú jedno zo slov podľa čl.3, ods.13 Metodického pokynu č.22/2011 a USMERENIA K SÚHRNNÉMU HODNOTENIU ŽIAKOV ZÁKLADNÝCH ŠKÔL 1. januára 2022 nadobudla účinnosť novela školského zákona č. 415/2021 Z. z., ktorá (okrem iného) upravuje priebežné hodnotenie

žiaka počas školského roka a súhrnné hodnotenie žiaka za prvý polrok a druhý polrok školského roka.

14. Školský výchovný program pre školský klub detí

Názov výchovného programu: „Motýlik“

Motto : „*Det'om treba venovať najväčšiu starostlivosť, lebo sú najcennejším darom a klenotom, ktorý sa nedá s ničím porovnať.*“

(Ján Ámos Komenský)

Vlastné ciele a poslanie výchovy

1. Klúčové kompetencie dieťaťa školského klubu detí
2. Formy výchovy a vzdelávania
3. Tematické oblasti výchovy
4. Výchovný plán
5. Výchovné štandardy
6. Výchovné osnovy
7. Zameranie výchovného plánu
8. Personálne zabezpečenie
9. Materiálno - technické priestorové podmienky
10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove
11. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí
12. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov ŠKD
13. Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov

Ciele výchovy

Budeme realizovať prostredníctvom výchovného programu „Motýlik“, vytvárať pre deti podmienky, aby malo každé dieťa možnosť v čase mimo vyučovania naučiť sa kreatívному spôsobu života.

- rozvíjať osobnosť žiaka po všetkých stránkach,
- rozvíjať vedomosti, schopnosti a zručnosti detí,
- vytvárať telesne, psychicky a sociálne vyváženú osobnosť, ktorá sa vie aktívne zapájať do činností, schopná ďalšieho vzdelávania a sebavzdelávania,
- rozvíjať dôležité zručnosti dieťaťa pre život v spoločnosti a prostredníctvom aktivít výchovy mimo vyučovania ho obohatovať o potrebné vedomosti a zručnosti,
- pripravovať detí v školskom klube žiť v kolektíve, spolupracovať, tolerovať individualitu ostatných spolužiakov, žiť v duchu porozumenia, rovnosti a priateľstva,
- zabezpečovanie rozvoja záujmovej činnosti detí, možnosť relaxácie formou kolektívnych hier, súťaží, pohybových aktivít a vychádzok,
- orientovanie pedagogického prístupu na posilňovanie humánnych, priateľských vzťahov medzi rovesníkmi, na rozvíjanie prosociálneho správania detí s rešpektovaním ich individuálnych osobitostí, potrieb a záujmov,
- rozvíjanie výchovy k životnému prostrediu, venovanie pozornosti súčasným ekologickým problémom a ochrane prírody,

- aktívne venovanie sa organizovanému využitiu voľného času detí, prevencii pred drogovou závislosťou ako aj začleňovaním do rôznych spoločenských skupín, predchádzanie sociálno-patologickým javom,
- rozmanitosťou aktivít zabezpečiť deťom zmysluplné účelné a tvorivé využívanie času mimo vyučovania počas školského roku aj prázdnin,
- poskytovanie aktívneho aj pasívneho oddychu žiakom na regeneráciu fyzických a psychických súčasníc,
- výchova žiaka k lepšej schopnosti vážiť si samého seba, môže predchádzať vzniku a rozvoju konfliktov,
- výchova k právam a povinnostiam žiaka,
- výchova k uvedomelosti a sebaúcte,
- v rekreačnej činnosti využívať športové, pohybové a súťaživé hry,
- veľkú pozornosť venovať bezpečnosti, najmä pri športových činnostiach,
- v príprave na vyučovanie venovať pozornosť upevňovaniu a precvičovaniu učiva formou didaktických hier, písaniu domácich úloh a čítaniu,
- pestovanie lásky u detí k materinskému jazyku, dbať na používanie spisovného jazyka,
- aktívna spolupráca s triednymi učiteľmi,
- venovanie pozornosti rozvoju fantázie pri práci s rôznym prírodným materiálom, učenie detí prírodu nielen spoznávať, ale ju aj rešpektovať, využívať vychádzky do prírody na ochranu životného prostredia,
- individuálnym prístupom podporovanie rozvoja detí prejavujúcich talent a nadanie, vytváranie podmienok pre ich rozvoj v čase záujmovej činnosti,
- vedenie žiakov k návykom správneho a kultúrneho stolovania, slušnému správaniu sa v školskej jedálni počas obedu.

Konkrétnejšie ciele sú rozpracované v jednotlivých tematických oblastiach výchovy a v pláne výchovno - vzdelávacej činnosti na príslušný školský rok.

Poslanie školského klubu detí

- povzbudzujeme zvedavosť a záujem detí o nové informácie,
- brainstormingom umožňujeme deťom vyjadriť a realizovať ich vlastné a vhodné nápady,
- prostredníctvom hier a dramatizácie a viedieme deti k sebahodnoteniu,
- motivujeme deti k účasti na vedomostných súťažiach,
- humanistickým hodnotením vytvárame podmienky preto, aby deti mohli zažívať úspech,
- didaktickými hrami motivujeme deti riešiť nové, neznáme úlohy a situácie,
- podporujeme projektové učenie,
- povzbudzujeme deti ku vhodnej komunikácii so spolužiakmi, vychovávateľmi a inými ľuďmi v ŠKD aj mimo ŠKD,
- individuálnym prístupom podporujeme deti pri primeranom využívaní všetkých dostupných foriem komunikácie,
- vysvetľujeme deťom význam otvorenej kultúrnej komunikácie,
- v diskusii a v rozhovore vytvárame podmienky pre prezentáciu a obhajobu osobných názorov (hádka),
- povzbudzujeme kritické myšlenie detí,
- pomáhame deťom samostatne riešiť jednoduché konflikty,

- zážitkovou výchovou trénujeme deti trpezlivu a aktívne počúvať, prijímať a dávať spätnú väzbu,
- povzbudzujeme priateľské vzťahy v oddelení aj medzi oddeleniami v ŠKD,
- motivujeme deti k samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie,
- humanistickým hodnotením pomáhame deťom uvedomiť si svoje ďalšie rozvojové možnosti,
- realizujeme pracovné činnosti v ktorých si deti môžu osvojiť alebo rozvinúť jednoduché manuálne zručnosti potrebné pre praktický život,
- ponúkame deťom rôznorodé a zaujímavé hry a výchovno- vzdelávacie činnosti a záujmové činnosti,
- vysvetľujeme deťom základy používania IKT,
- individuálnym prístupom vedieme deti k rešpektovaniu školského poriadku,
- v hrách vytvárame situácie v ktorých sa deti učia pomáhať si navzájom,
- dramatizáciou a hrami vytvárame situácie v ktorých si deti rozvíjajú základy emocionálnej inteligencie: (sebavedomie, sebariadenie sebamotivácia),
- povzbudzujeme detí k efektívnej spolupráci v oddelení aj v ŠKD,
- vysvetľujeme deťom znaky šikanovania, zneužívania, týrания a spôsoby brániť sa proti nemu,
- individuálnym prístupom podporujeme autonómiu každého dieťaťa v skupine a učíme deti rešpektovať úlohy skupiny,
- v hrách učíme deti základom empatie,
- v spoločných podujatiach, súťažiach, hrách vytvárame situácie, ktoré dieťa učia tvoriť kvalitné medziľudské vzťahy (spoločné riešenie problémov),
- trénujeme deti vypočuť si odlišné názory,
- povzbudzujeme deti zdravo žiť,
- príkladmi, besedou s rodičmi a rozhovorom učíme deti vážiť si prácu iných,
- čítaním príbehu, sledovaním filmu, diskusiou pomáhame deťom orientovať sa v základných humanistických hodnotách (pravda, zodpovednosť, tolerancia, spolupráca,
- povzbudzujme deti k participácii na vytváraní spoločných pravidiel v oddelení a na živote v oddelení a v ŠKD,
- v hrách a vysvetľovaním učíme dieťa poznať a domáhať sa svojich práv kultúrnou formou,
- rozhovorom, diskusiou, vychádzkami, exkurziami vedieme deti k prirodzenej hrdosti na kultúrne a historické pamiatky, zvyky a tradície,
- vysvetľujeme deťom význam spolužitia s inými kultúrami,
- v hrách vytvárame také situácie, ktoré deťom umožnia učiť sa rešpektovať názory ostatných ľudí,
- vysvetľovaním, besedou s odborníkom, spoločným projektom vedieme deti k šetreniu energiami, potravinami, k triedeniu odpadu a ochrane životného prostredia
- povzbudzujeme a motivujme deti k prezentácii kultúrnych prejavov v styku s ostatnými ľuďmi,
- vysvetľujeme deťom základné zásady spoločenskej etikety, aktivizujeme a trénujeme ich k aplikácii v ich každodennom živote,
- vysvetľujeme deťom rozdiel medzi vulgárnym a kultúrnym správaním sa,
- vychádzkami, kreslením, maľovaním, diskusiou povzbudzujeme deti hľadať krásu v bežných každodenných veciach okolo neho,

- ukážkami, čítaním, sledovaním videa, diskusiou poskytujeme deťom informácie o iných kultúrach a kultúrnych tradíciách a náboženstvách; viedieme deti k náboženskej tolerancii,
- motivujeme a povzbudzujeme deti k spolupráci na pripravovaní kultúrneho podujatia v skupine, v ŠKD,
- motivujeme detí k aktívнемu vytváraniu kultúrneho prostredia,
- realizujeme tvorivé dielne, v ktorých deti môžu prezentovať originálne nápady návrhy a postupy.

Formy výchovy a vzdelávania

Dochádzka dieťaťa do ŠKD je pravidelná alebo nepravidelná, počas plnenia povinnej školskej dochádzky v primárnom vzdelávaní základnej školy.

Výchovu mimo vyučovania v ŠKD uskutočňujeme poldennou formou týždenného , zvyčajne štvorročného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia v čase pred a po pobytie dieťaťa na vzdelávaní v škole v oddelení ŠKD.

Výchovu mimo vyučovania realizujeme pravidelnými, priebežnými a príležitostnými činnosťami v oddelení , alebo v rámci ŠKD:

- v príprave na vyučovanie a vzdelávacej činnosti,
- záujmovej činnosti,
- oddychovej a relaxačnej a rekreačnej činnosti,
- výchovno-vzdelávacej činnosti podľa výchovného programu,

Vychovávatelia uplatňujú predovšetkým zážitkové, aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce, spolupracujú s rodinou dieťaťa a s pedagogickými zamestnancami školy. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti preferujú oddychové, rekreačné, záujmové činnosti a zážitkové vzdelávanie.

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania v ŠKD je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia aktivita v oddelení ŠKD.

Tematické oblasti výchovy

Výchovu a vzdelávanie mimo vyučovania realizujeme v týchto výchovných oblastiach:

- vzdelávacia,
- spoločensko-vedná,
- pracovno-technická,
- prírodovedno- environmentálna,
- esteticko-výchovná (výtvarná, hudobná, literárno-dramatická),
- telovýchovná (športové, turistické, zdravotné).

Tematické oblasti v sebe zároveň obsahujú ďalšie oblasti výchovy najmä: rozumovú, mravnú, ekologickú , telesnú výchovu a výchovu k rodičovstvu, dopravnú výchovu.

Výchovno-vzdelávací proces realizujeme tak, že obsah jednotlivých výchovno-vzdelávacích činností aplikujeme integrovanie vo viacerých výchovných oblastiach a v záujmovej činnosti naraz, čo nám umožňuje efektívne a komplexne rozvíjať osobnosť detí. Preferujeme prepojenosť jednotlivých oblastí výchovy najmä pri rozvoji osobnosti dieťaťa v oblasti jeho samostatnosti, spolupráce, komunikácie a uspokojovania individuálnych záujmov.

Kľúčové kompetencie a osobnosť dieťaťa rozvíjame prostredníctvom realizácie nižšie uvedených hlavných (vyšších) výchovno-vzdelávacích cieľov. Ich plnenie budeme dosahovať realizovaním nižších, špecializovanejších a konkrétnejších cieľov v jednotlivých výchovných oblastiach a aktivitách.

Konkrétné špecializované ciele uvádzame v pláne výchovno-vzdelávacej činnosti na príslušný školský rok.

Vzdelávacia oblast'

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie,
- rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa,
- získavať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov,
- získavať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu.

Spoločensko-vedná oblast'

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- spolurozhodovať o živote v skupine,
- rozvíjať základy zručností sebahodnotenia, sebariadenia , sebamotivácie a empatie,
- prejavovať úctu k rodičom , starším osobám,
- prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím,
- pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd,
- posilniť základy hrudnosti k národnej a štátnej príslušnosti,
- kultivovať kultúrne návyky a vyjadrovanie sa,
- vyjadrovať svoj názor,
- vedieť vypočuť opačný názor,
- využívať všetky dostupné formy komunikácie,
- rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní sa,
- vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty,
- poskytnúť pomoc alebo pomoc privolať.

Pracovno-technická oblast'

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- vedieť samostatne si stanoviť jednoduché osobné ciele,
- rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu,
- vedieť spolupracovať so skupinou,
- rozvíjať základy manuálnych a technických zručností,

- získavať základy zručností potrebných pre praktický život,
- získať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov.

Prírodovedno-environmentálna oblast'

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia,
- rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia.

Esteticko-výchovná oblast'

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí,
- rozvíjať základy vzťahu ku klasickému umeniu,
- rozvíjať talent a špecifické schopnosti,
- rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností,
- prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickej úprave prostredia,
- podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí v oddelení,
- objavovať krásu v bežnom živote.

Telovýchovná oblast'

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- kultivovalať základné hygienické návyky,
- rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom,
- pochopiť škodlivosť fajčenia alkoholu a iných drog,
- pochopiť význam pravidelného pohybu a cvičenia,
- pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy,
- poznať základné princípy zdravého životného štýlu,
- rozvíjať športový talent a schopnosti.

Výchovné štandardy

Nadväzujú na vzdelávacie štandardy žiakov v škole. Určujeme v nich súbor požiadaviek na vedomosti, zručnosti a schopnosti, ktoré majú deti získať, aby si mohli rozvíjať vedomosti zručnosti a schopnosti získané na vzdelávaní v škole. Delia sa na:

- a. Výkonné štandardy, ktorými stanovujeme kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to cieľové výstupy, ktoré má dosiahnuť dieťa na konci štvorročného pobytu v školskom klube.
- b. Obsahové štandardy, ktorými určujeme vedomosť, zručnosť alebo schopnosť, ktorú má dieťa ovládať a ktorú má vedieť aj prakticky používať.

Hodnotenie detí v školskom klube detí

Pri hodnotení dieťaťa budeme sledovať jeho úroveň dosahovania očakávaných výstupov v jednotlivých oblastiach výchovy (kompetencie žiaka).

V hodnotení dieťaťa rešpektujeme zmeny v jeho osobnostnom vývoji (otvorenosť hodnotenia) a právo dieťaťa na omyl. Dieťa učíme sebahodnoteniu.

Pri hodnotení detí uplatňujeme tieto indikátory:

- Školský poriadok ŠKD v ktorom sme po dohode rodičmi a vychovávateľmi určili pravidlá správania sa detí v ŠKD, ich práva a povinnosti.
- Pravidlá spolužitia v oddelení, ktoré si spoločne určuje vychovávateľka s detmi svojho oddelenia.
- Úroveň schopností a zručnosti dieťaťa.

Pri hodnotení detí aplikujeme metódy individuálneho prístupu, povzbudenia, pozorovania, rozhovoru , aktivizácie a úzkej spolupráce s rodičmi detí.

Výsledky hodnotenie detí evidujeme v osobnom spise dieťaťa. Rešpektujeme právo dieťaťa na omyl.

Nástroje hodnotenia:

- spätná väzba od rodičov,
- spätná väzba od učiteľov,
- pozorovanie detí pri činnosti.